

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY
(NR 175)**
- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 233)**
z dnia 20 czerwca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 175)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 233)

20 czerwca 2023 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych:

– sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3371) w zakresie:

1) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego – w zakresie części oświatowej:

– wydatki;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji: 11, 26, 29, 52;

3) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

a) 801 – Oświata i wychowanie:

– dochody i wydatki,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

– dotacje celowe;

b) 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:

– dochody i wydatki,

– dotacje celowe;

4) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Jakubczyk** dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji i Nauki wraz ze współpracownikami, **Renata Siedlec** naczelnik wydziału w Departamencie Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Ilona Kielan-Glińska** wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego oraz **Agnieszka Bernaś-Coşkun** pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska**, **Anna Goral**, **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** i **Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane na podstawie art.198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Sprawdzimy sobie łączność i kworum. Proszę przygotować się do głosowania i za chwilę wcisnąć dowolny przycisk, potwierdzając swoją obecność.

Czekamy chwilę.

Stwierdzam kworum, ale zostawimy jeszcze. Proszę nie zamykać głosowania dla spóźnialskich. Informuję, że posłowie, którzy łączą się zdalnie i chcą zabrać głos, dostali instrukcję przed rozpoczęciem posiedzenia.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania z budżetu państwa od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk 3305) wraz z analizą NIK w zakresie: części budżetowej 82; części budżetowej 83, poz. 11, 26, 29, 52; części budżetowej 85, w tym 801 – Oświata i wychowanie, dotacje celowe, 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma uwag. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny. Przystępujemy do jego realizacji.

Proponuję łączne zreferowanie i łączną dyskusję nad wszystkimi częściami budżetowymi. Rozumiem, że nie ma sprzeciwu. Komisje przyjęły wniosek. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Edukacji i Nauki i przedstawienie sprawozdania w częściach 82, 83 i 85.

Resort, bardzo proszę. Zwięźle, też bardzo proszę. Mamy materiały i wolimy zadawać pytania, żeby na to został czas.

Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji i Nauki Jerzy Jakubczyk:

Bardzo dziękuję, szanowna pani przewodnicząca. Wysokie Komisje, Jerzy Jakubczyk, Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym w Ministerstwie Edukacji i Nauki.

Zacznę od części 82 w zakresie subwencji oświatowej. Kwota subwencji oświatowej na 2022 r., ujęta w ustawie budżetowej, została zaplanowana w wysokości 53 325 538 tys. zł. Kwota ta była wyższa o 2,5% w stosunku do kwoty subwencji z 2021 r. Podział kwoty subwencji oświatowej pomiędzy jednostki samorządu został wykonany na podstawie przepisów rozporządzenia ministra edukacji i nauki.

Podział na poszczególne szczeble kształtował się następująco: gminy – 23 574 000 tys. zł, powiaty – 10 258 000 tys. zł, miasta na prawach powiatów w zakresie zadań gminy – 9 053 000 tys. zł, miasta na prawach powiatów w zakresie działań powiatowych – 9 506 000 tys. zł, samorzady województw – 669 000 tys. zł. Podział został dokonany na podstawie działań systemu oświatowej.

W toku wykonywania nastąpiło zwiększenie kwoty subwencji oświatowej łącznie o 2 600 000 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie następujących zadań: kwota 1 671 000 tys. zł w związku z podwyższeniem średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w ustawie – Karta nauczyciela, o 4,4% w okresie od 1 maja do końca grudnia 2022 r.; drugie zwiększenie, w wysokości 515 000 tys. zł, w związku z realizacją zadania dotyczącego zatrudnienia nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów i terapeutów pedagogicznych. Kwotę tę podzieliliśmy na podstawie znowelizowanego rozporządzenia o podziale o subwencji oświatowej. Ostatnie zwiększenie to kwota 251 000 tys. zł, dotyczyło podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli początkujących od 1 września 2022 r. Było jeszcze powiększenie rezerwy subwencji oświatowej o kwotę 170 000 tys. zł. Ono dotyczyło dofinansowania organizacji, wsparcia szkół w zakresie zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W toku wykonywania budżetu kwota ostateczna subwencji oświatowej po zwiększeniach wyniosła ponad 55 900 000 tys. zł. Jest wyższa o 3 700 000 tys. zł, czyli o ponad 7,1% w stosunku do kwoty subwencji z 2021 r.

Jeśli chodzi o samą rezerwę subwencji oświatowej, to ta w toku dokonywania zmian w trakcie roku budżetowego wyniosła 460 592 tys. zł. Ze środków tej rezerwy były finansowane takie zadania jak: dofinansowanie wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych na kwotę blisko 219 000 tys. zł, co stanowiło ponad 47% łącznej kwoty rezerwy subwencji oświatowej; dofinansowanie organizacji zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej na kwotę blisko 180 000 tys. zł, co stanowiło 39% łącznej kwoty subwencji; dofinansowanie odpraw dla zwalnianych nauczycieli w kwocie ponad 37 000 tys. zł, co stanowiło ponad 8% łącznej kwoty z rezerw subwencji, oraz dofinansowanie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne, zarówno pomieszczeń pozyskanych w wyniku adaptacji, jak i pomieszczeń w nowo wybudowanych obiektach szkół placówek oświatowych. Łącznie na te dwa zadania przeznaczono ponad 16 000 tys. zł z rezerwy subwencji oświatowej. Dodatkowo przeznaczono kwotę ponad 200 tys. zł na korektę błędów statystycznych i kwotę ponad 5000 tys. zł na dofinansowanie wyposażenia pomieszczeń w szkołach zawodowych.

Podział subwencji oświatowej według stanu na koniec grudnia 2022 r., tj. kwoty 55 942 000 tys. zł z podziałem na szczeble samorządów kształtował się następująco: gminy – 24 929 000 tys. zł, powiaty – 10 756 000 tys. zł, miasta na prawach powiatów – 19 563 000 tys. zł i województwa samorządowe – prawie 695 000 tys. zł.

Kwota subwencji oświatowej została rozdysponowana w 100%. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani dyrektor NIK, bardzo proszę.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:

To może ja. Agnieszka Bernaś-Coşkun, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w NIK.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, w której część oświatowa stanowiła 74,7% wydatków. Nie wydawaliśmy odrębnej oceny w części oświatowej.

Część oświatowa subwencji ogólnej kontrolowana jest przez NIK z poziomu ministra finansów. Sprawdzamy zatem sposób podziału środków subwencji na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Minister finansów, wykonując budżet państwa w części 82, rzetelnie i zgodnie z przepisami dokonał wyliczeń poszczególnych części subwencji części ogólnej należnych jednostkom samorządu terytorialnego. Przekazał środki poszczególnych części subwencji ogólnej, w tym części oświatowej. W badanej próbie wydatków nie stwierdzono nieprawidłowości. Część oświatowa subwencji ogólnej została przekazana terminowo wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego. Wydatki zostały zrealizowane niemal w całości.

Szczegółowe badanie pięciu wybranych decyzji ministra w sprawie zmniejszenia jednostkom samorządu terytorialnego części oświatowej subwencji ogólnej na łączną kwotę 1695 tys. zł, stanowiącą 86,3% całkowitej kwoty zmniejszeń w 2022 r., wykazało, że zostały one wydane prawidłowo, bez zbędnej zwłoki i zgodnie z obowiązującymi procedurami. Korekt dokonano w związku ze stwierdzeniem błędnych danych w systemie informacji oświatowej.

Rezerwa oświatowa wydzielona z części oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. – 0,5% części oświatowej – w trakcie roku została zwiększona w sumie o ponad 193 000 tys. zł ze środków pochodzących z rezerwy celowej poz. 29 oraz zasilonej środkami ze zmniejszeń części oświatowej subwencji ogólnej. Środki z rezerwy terminowo rozdysponowano na podstawie 11 wniosków ministra edukacji i nauki w oparciu o kryteria zaakceptowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Izba nie formułowała żadnych uwag i wniosków. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Bardzo proszę panią poseł Agnieszkę Górską o przedstawienie koreferatu i wniosku do części 82 i 83.

Czy pani poseł Agnieszka Górską?

Posel Agnieszka Górską (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Czy się słyszymy? Mam problem z połączeniem.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale słyszymy panią.

Posel Agnieszka Górską (PiS):

Tak?

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak. Proszę mówić. Słyszemy.

Posel Agnieszka Górską (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Wysoka Komisjo, minister, wykonując budżet państwa w 2022 r. w części 82 subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego oraz części budżetowej 83 – rezerwy celowe w zakresie poz. 11, 26, 29 i 52, zgodnie z przepisami, rzetelnie dokonał wyliczeń poszczególnych części subwencji ogólnej należnych jednostkom samorządu terytorialnego oraz wysokości wpłat do budżetu państwa. Przekazał środki poszczególnych części subwencji i prawidłowo rozdysponował rezerwy subwencji ogólnej do jednostek samorządu terytorialnego.

Wszystkie kwoty przywołał już zarówno przedstawiciel ministerstwa, jak i pani z NIK. Wnioskuje zatem o pozytywną opinię wykonania budżetu w wyżej wymienionym zakresie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Jeszcze druga pani dyrektor do drugiej części.

Wicedyrektor Najwyżej Izby Kontroli Ilona Kielan-Glińska:

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o kontrolę rezerw, kontrola była prowadzona w Ministerstwie Edukacji i Nauki. Bardzo szczegółowo przedstawiliśmy wyniki kontroli na posiedzeniu Komisji, które dzisiaj miało miejsce. Powiem tylko, że środki z tych rezerw zostały wydane na program „Inwestycje w oświacie”, program „Poznaj Polskę”, a także na „Program wsparcia edukacji”. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo pana posła Władysława Kurowskiego o opinię, koreferat i wniosek do części 85.

Widzę, że pan poseł jest. Tak, jest. Bardzo proszę.

Posel Władysław Kurowski (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, szanowni państwo, jeżeli chodzi o sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za 2022 r. w części 85 – Budżety wojewodów dotyczące rozdziału 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza i 801 – Oświata i wychowanie, szczegółowa analiza zarówno wydatków, jak i dochodów w wyżej wymienionych działach została wykonana na posiedzeniu właściwej podkomisji, kiedy też mieliśmy pełne wyjaśnienia co do tych właśnie działów.

Trzeba stwierdzić, że jedynie w dwóch momentach, czyli w rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, jak również rozdziale 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli, wykonanie budżetu lekko odbiega od planu po zmianach. Natomiast

zarówno w jednym, jak i drugim przypadku, gdybyśmy to odnieśli do wykonania roku poprzedniego, czyli 2021 r., te wartości są porównywalne.

W związku z tym, mając na uwadze pozytywną opinię zarówno Najwyższej Izby Kontroli, jak i analizując dokumenty nam przesłane, jak również wyjaśnienia dyrektorów Ministerstwa Edukacji i Nauki, wnoszę do szanownej Komisji o pozytywne zaopiniowanie budżetu w wyżej wymienionym zakresie za 2022 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chce zabrać głos? Dziękuję.

Oczywiście, panie pośle. Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Tylko jedno pytanie do pani przedstawicielki Najwyższej Izby Kontroli, jeżeli chodzi o dział 84 – Środki własne Unii Europejskiej. Chciałem tylko zapytać, czy państwa kontrola obejmowała również to, co wydarzyło się w NCBiR w związku z nieprawidłowościami, które także bada urząd do spraw zwalczania przestępczości Unii Europejskiej, OLAF?

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Przepraszam bardzo, ale spóźnił się pan poseł. Od 10.00 była dyskusja na ten temat.

Poseł Piotr Borys (KO):

Bo widzę w sprawozdaniu dział 84. Chyba że nie wszedł?

A, wspólny, dobrze, to wspólny.

Pełniący obowiązki wicedyrektor NIK Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Informacja o wynikach z kontroli jest sporządzana wspólnie z dwóch części, ponieważ kontrola była wykonywana w Ministerstwie Finansów. Jeżeli pan poseł będzie zainteresowany, jutro jest posiedzenie Komisji ds. Unii Europejskiej, na którym ta część będzie omawiana. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo dziękuję za informację.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Agnieszki Górskiej o pozytywne zaopiniowanie wykonania sprawozdania w części budżetowej 82? Nie ma sprzeciwu. Wobec tego stwierdzam, że Komisje pozytywnie opiniują sprawozdanie z wykonania budżetu w części budżetowej 82.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Agnieszki Górskiej o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w części 83 w zakresie poz. 11, 26, 29 i 52? Nie ma sprzeciwu. Wobec tego stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały tę część budżetu.

Następnie, czy jest sprzeciw wobec wniosku pana posła Władysława Kurowskiego o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w części budżetowej 85 w zakresie działu 801 i 854? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały sprawozdanie w tej części budżetu.

Drugi wniosek pana posła Kurowskiego. Co do części – zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego w części 85 – budżety województw, czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania wniosku zaproponowanego przez posła pana Władysława Kurowskiego? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek dotyczący tej części.

To chyba wszystko. Jako sprawozdawcę proponujemy pana posła Sławomira Skwarka. Wyraził zgodę. Rozumiem, że też nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że ta propozycja również została przez państwa przyjęta.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Protokół do wglądu oczywiście w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję państwu bardzo.